

Marjo Matikainen-Kallström
Euroopan parlamentin jäsen
mmatikainen@europarl.eu.int

Insinööridirektiivi?

■ Työntekijöiden vapaa liikkuvuus kuuluu Euroopan unionin perusperiaatteisiin. Jotta liikkumisen vapaus voisi käytännössä toteutua, pitää olla toimiva järjestelmä työntekijöiden ammattipätevyden tunnustamiseksi.

Nyt voimassa oleva tutkintojen vastavuoroisen tunnustamisen järjestelmä on kaukana ideaalista. Sen perustana on viisitoista erillistä direktiiviä. Yksittäisen ihmisen on todella hankala selvittää hänelle kuuluvia oikeuksia, mikä vähentää halukkuutta lähteä ulkomaille töihin.

Nykyinen sääntely ei kohtele kaikkia ammatteja samalla tavalla. Muutamilla aloilla on omat erillisdirektiivinsä. Esimerkiksi lääkäreillä ja arkkitehteillä on oma alakohtainen direktiivi, jossa pätevyysvaatimukset on määritetty. Herää tietysti kysymys, miksei insinööreillä ole omaa direktiiviä.

Myös komissio on todennut nykyjärjestelmän toimimattomaksi. Se julkaisi 12.3.2002 ehdotuksensa uudeksi direktiiviksi. Uudistuksen tarkoitus on koota nykyinen hajanainen lainsäädäntö yhteen pakettiin ja näin helpottaa pätevien työntekijöiden liikkumista unionin alueella. Ehdotus on parhaillaan Euroopan parlamentin ensimmäisessä käsittelyssä.

Direktiiviluonnos on saanut ristiriitaisen vastaanoton. Suurin kritiikki kohdistuu siihen, että ehdotuksessa kaikki ammatit ja ammatinharjoittajat asetetaan samaan asemaan riippumatta työn luonteesta. Komissio ei ota riittävästi huomioon sitä, että teknisen suunnittelutyön tekeminen on aivan eri asia kuin esimerkiksi kirjahyllyn kokoaminen. Luonnokseen sisältyy myös hyvää: komission esityksen artikla 15 antaisi eurooppalaisille ammatillisille järjestöille mahdollisuuden tehdä ehdotuksia koulutuksen vähimmäistasosta, jotka komissio sitten standardoisi. Tämä ajatus on kannatettava, sillä sen sisältämän menettelyn avulla insinöörit pääsisivät samaan lopputulokseen kuin mahdollisen oman direktiivin kautta.

Insinöörien eurooppalainen edunvalvontajärjestö FEANI on tehnyt oman luonnoksensa insinööridirektiiviksi. Tällaisen direktiivin aikaansaaminen olisi tärkeää, jos esimerkiksi lääkärit ja arkkitehdit saavat pitää omansa. Mikäli erillisdirektiiveistä luovutaan kokonaan, FEANI aikoo turvata insinöörien aseman ehdotetun 15:n artiklan kautta. Nyt pitää huolehtia siitä, että komission ehdottama artikla 15 pitää pintansa myös parlamentin käsittelyssä. Oma direktiivi kuulostaa tietysti juhlavalta, mutta tärkeintä on koko järjestelmän toimivuus.

Lopputuloksen kannalta ei ole siis väliä, saavatko insinöörit oman direktiivin vai hoidetaanko tutkintojen tunnustaminen ammattijärjestön ehdottamien koulutusvaatimusten kautta. Olennaista on, että insinöörikoulutuksen laadusta ei tingitä. Ehdottoman tärkeää on myös kehittää tutkintojen tunnustamisen joustavuutta ja yksinkertaisuutta. Liikkumisvapauden on saatava todellinen sisältö: toiseen jäsenvaltioon töihin lähtemisen pitää olla houkutteleva ja mutkaton vaihtoehto. Tästähän Euroopan unionissa perimmiltään on kysymys. □